

תורת המספרים האלגברית (88798) תשפ"א

תרגיל 4

1. יהי $K = \mathbb{Q}(\sqrt{65})$.

(א) הוכח כי $3\mathcal{O}_K$ ראשוני וכי $2\mathcal{O}_K = P_1P_2$, כאשר $P_1, P_2 \triangleleft \mathcal{O}_K$ הינם אידיאלים ראשוניים שונים.

(ב) יהי $S = \{x \in \mathcal{O}_K : N_{K/\mathbb{Q}}(x) = \pm 2\}$. הוכח כי P_1, P_2 ראשיים אם ורק אם $S \neq \emptyset$.

(ג) יהיו $\mathbb{R} \hookrightarrow K \xrightarrow{\sigma_1, \sigma_2} \mathbb{R}$ שני השיכונים של K ב- $\mathbb{R}$, ונגדיר $\lambda : \mathcal{O}_K \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ על ידי $\lambda(x) = (\log |\sigma_1(x)|, \log |\sigma_2(x)|)$.

מצא איבר הפיך $u \in \mathcal{O}_K^\times$ שאינו שורש יחידה. התת-חבורה $\langle u \rangle \subset \mathcal{O}_K^\times$ פועלת על S על ידי כפל. היעזר בפעולה הזאת כדי לקבוע $c > 0$ מפורש כך שאם S לא ריק, אזי קיים $x \in S$ שמקיים

$$\lambda(x) \in \{(y_1, y_2) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} : |y_1| < c, |y_2| < c\}.$$

(ד) מצא מספר שלם מפורש N כך אם $x = a + b\sqrt{65} \in S$ הינו האיבר מן הסעיף הקודם, אזי בהכרח $|a|, |b| < N$.

(ה) כיוון ש- $x \in \mathcal{O}_K$, ותיארנו את החוג $\mathcal{O}_K$ בקובץ התרגילים הראשון, בהכרח $a, b \in \frac{1}{2}\mathbb{Z}$. לכן יש רק מספר סופי של אפשרויות עבור x , אם הוא קיים. בדוק את הנורמות של כולם והוכח כי $S = \emptyset$. מומלץ לכתוב תוכנה של כמה שורות, כי מספר האפשרויות גדול מדי בשביל בדיקה ידנית.

(ו) הוכח כי P_1^2, P_2^2 ראשיים.

(ז) הוכח בעזרת חסם מינקובסקי כי $\text{Cl}_K \simeq \mathbb{Z}/2\mathbb{Z}$.

2. בתרגיל הזה נראה משפחה של שדות מספרים עם חבורות מחלקה גדולות כרצונינו. יהי p מספר ראשוני שמקיים $p \equiv 11 \pmod{12}$. יהי $K = \mathbb{Q}(\sqrt{-p})$. נניח כי $p > 3^m$. לפי המפשט של דיריכלה על ראשוניים בסדרות אריתמטיות, לכל m קיימים p כאלה. הוכח כי Cl_K מכילה איברים מסדר גדול מ- m , ובפרט $|\text{Cl}_K| > m$.

3. לכל שדה מספרים K , תהי d_K הדיסקרימיננטה של K . לכל n טבעי, נגדיר $d(n) = \min\{|d_K| : [K : \mathbb{Q}] = n\}$. הוכח כי $\lim_{n \rightarrow \infty} d(n) = \infty$.

4. בכל השאלות בהמשך, יהי A תחום דדקינד, יהי $K = \text{Frac } A$, תהי L/K הרחבה סופית וספרבילית, ויהי B הסגור השלם של A ב- L . הוכח כי B הינו תחום דדקינד.

5. יהיו A, B, K, L כמו בשאלה הקודמת, ויהי $\mathfrak{p} \triangleleft A$ אידיאל ראשוני. נסמן $k = A/\mathfrak{p}$. יהי $n = [L : K]$. בשאלה הזאת נוכיח כי $\dim_k B/\mathfrak{p}B = n$.

(א) יהי $m = \dim_k B/\mathfrak{p}B$. הוכח כי $m < \infty$.

(ב) יהי $\bar{\beta}_1, \dots, \bar{\beta}_m$ בסיס של $B/\mathfrak{p}B$ כמרחב וקטורי מעל k . לכל $1 \leq i \leq m$ נבחר הרמה $\beta_i \in B$ של $\bar{\beta}_i$. אנחנו רוצים להוכיח כי $\beta_1, \dots, \beta_m$ הינו בסיס של L מעל K , ולכן $m = n$. נוכיח קודם כי $\beta_1, \dots, \beta_m$ בלתי תלויים לינארית מעל K . נניח בשלילה שלא. הוכח שקיימים $a_1, \dots, a_m \in A$, לא כולם אפס, כך ש- $a_1\beta_1 + \dots + a_m\beta_m = 0$.

(ג) יהי $I = (a_1, \dots, a_m) \triangleleft A$. הוכח שקיים $x \in I^{-1}$ כך ש- $x \notin I^{-1}\mathfrak{p}$. הוכח כי $xa_i \in A$ לכל i וכי

$$\overline{xa_1}\bar{\beta}_1 + \dots + \overline{xa_m}\bar{\beta}_m = 0 \in B/\mathfrak{p}B$$

הינה תלות לינארית לא־טריוויאלית, בסתירה.

(ד) נשאר להוכיח כי $\beta_1, \dots, \beta_m$ פורשים את L . נגדיר את $\mathfrak{h} = A^{-1}N$ מודולים $N = B/M$ ואת $M = A\beta_1 + \dots + A\beta_m \subseteq B$. הוכח כי $\mathfrak{p}N = N$ וכי N נוצרת סופית.

(ה) יהי $N = A\nu_1 + \dots + A\nu_s$. הוכח שקיימים $a_{ij} \in \mathfrak{p}$ כך ש- $\nu_i = \sum_{j=1}^s a_{ij}\nu_j$. נגדיר את המטריצה $C = (a_{ij}) - I_s$. הוכח כי $(\det C)\nu_i = 0$ לכל i .

(ו) הסק כי $(\det C)B \subseteq M$. הוכח כי $\det C \equiv \pm 1 \pmod{\mathfrak{p}}$ ובפרט $\det C \neq 0$. הוכח כי $L = (\det C)L = K\beta_1 + \dots + K\beta_m$.

6. יהי $I \triangleleft B$. הוכח שקיים $\theta \in B$ כך ש- $L = K(\theta)$ וכי $\mathcal{F}_\theta$ זר ל- I .

7. הוכח כי $\text{Cl}_{\mathbb{Q}(\sqrt{-23})} \simeq \mathbb{Z}/3\mathbb{Z}$.